

גליון 386
שנה ט' תש"פ

סיפורי צדיקים

יו"ל לע"נ הרה"ח ר' הלל ז"ל בן ר' פינחס נחום המבורגר שיבלט"א

תודה למשפחת קליימן על האישי לשרותיכם בתמונה

סיפורי חז"ל

וספור את הכוכבים וגו'

פעם ליגלג אחד הכופרים על גדולתו של הקדוש ברוך הוא בפני רבן גמליאל באמרו, מהי גדולת אלקים שאתם מהללים ומקלסים אותו, ואומרים עליו מונה מספר לכוכבים? אף אני יכול למנות אותם. הניח רבן גמליאל לפניו נפה ובה מספר חבושים (מין פרי), סובב את הנפה וביקש מן הכופר שיספרם. נענה הכופר ואמר הואיל נא להניח את הנפה ואל תסובב אותה, אז אוכל לומר לך את מספר החבושים. אמר לו רבן גמליאל, אם כך תבקש, כיצד אתה מתיחר ומתגאה לספור את הכוכבים שבשמים, שהרי השמים וכל צבאם מסתובבים בגלגל. לפי גירסה אחרת, אמר הכופר לרבן גמליאל, יודע אני את מספר הכוכבים בשמים, שאלו רבן גמליאל כמה שיניים יש בפיו? הכניס הכופר ידו לפיו והחל למנות, אמר לו רבן גמליאל את הנמצא בפיו לא ידעת, הנעשה בשמים ידעת?

(סנהדרין ל"ט עמוד א')

פרשת השבוע

ויחשבה לו צדקה (ט"ו - ו')

מסופר: ידוע שהרה"ק רבי אלימלך מליזענסק זיע"א היה שפל רוח ושפל ברוך עד מאד. יום אחד ערך חשבון נפשו שכל כך הרבה לחטוא ולפשוע, עד שכל שבעת מדורי גיהנום ושאל לא יספיקו בשבילו, והיה דואג ומתמרמר. עוד הוא מחשב חשבונות נכנסו ובאו לחדרו חמשה מתלמידיו הקדושים והם: ה"חווה" הקדוש מלובלין, הרה"ק ה"אוהב ישראל" מאפטא, הרה"ק רבי מנחם מענדיל מרימינוב, המגיד הקדוש מקוונץ, והרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זיע"א. שמח בהם רבי אלימלך, נחה דעתו ואמר, תהילה להשי"ת בזכות תלמידיי אלה מקוה אנכי להינצל מדינה של גיהנם, שכבר אמרו, לא יהא הרב בגיהנום ותלמידיו בגן עדן, ועדיין לא נרגע כליל, אבל מנין אקח חלק לעולם הבא טען רבי אלימלך עם עצמו. כעבור רגע נצנץ במוחו רעיון ואמר: הלא הקב"ה הוא הבעל צדקה הגדול ביותר, וכשמדובר בעוני של עוה"ב הרי אני העני הגדול ביותר מכל העולם, ברי איפוא שה' יתן לי מאוצרו הטוב אוצר מתנת חנם. ענה

הרבי מאפטא ואמר לחבריו שעמדו לידו, אין זו אלא מידתו של אברהם אבינו, ה' אמר לו "שכרך הרבה מאד" ועליו נאמר "ויחשוב לו צדקה" כלומר אברהם חשב שה' נתן לו חלק לעוה"ב בתורת צדקה.

ידו בכל ויד כל בו (ט"ז - י"ז)

פעם אחת בעת שהיה הגר"ח מבריסק זיע"א ילד, נכנסו כמה אנשים אל אביו בעל "בית הלוי" זיע"א, ואמרו לו כי בנו חיים רב עם הילדים בחוץ. קרא הבית הלוי לבנו הביתה, ובמעמד כמה אנשים שאלו: "החצי הראשון של הפסוק או החצי השני?" נענה הגר"ח, "החצי השני" ויצא. לאחר שיצא שאלו את ה"בית הלוי" לביאור ופשר השיחה הזו, ענה להם, אצל ישמעאל כתיב "ידו בכל ויד כל בו" ושאלתי החצי הראשון היינו "ידו בכל" ובו האשמה, או החצי השני "יד כל בו" ואין הוא אשם. ומשענה החצי השני פטרתינו. ואח"כ כששאלו לילד מה היתה כוונתו, השיב כנ"ל.

זמני השבת

זמני יציאת השבת

ירושלים 5:22 ת"א: 5:23 ר"ת: 5:57

פרשת לך לך

זמני כניסת השבת

ירושלים: 4:09 ת"א: 4:23

מעשה שהיה

החזון איש הקשיב לכל השאלה בתשומת לב מרובה, ולא הסתפק בשמיעה בלבד, אלא תוך כדי ההליכה המשיך לדרוש ולחקור את העלם הצעיר בכל הפרטים ופרטי הפרטים, "למה היא רוצה דווקא שהוא ישהה לצידה? האם לא טוב לה כשאחרים שוהים לצידה?", כאשר הוא מקבל תשובות מפורטות על הכל, עד שהתמונה במלואה היתה ברורה לו לכל צדדיה.

ואז החזון איש ממשיך ללכת במשך כמה דקות בשתיקה, כשהוא חושב ושוקל כדת מה לעשות, ומה לייעץ על השאלה הזו. לאחר כמה דקות פתח החזון איש את פיו ואמר: "תלך לבקרה ותשהה לצידה כמה שהיא רוצה, ותדע לך שאתה לא מקיים כאן רק מצוות חסד וביקור חולים, אלא גם מצוות תלמוד תורה!!!".

הגר"צ שומע את התשובה ומתפלא מאוד. איזה מצוות תלמוד תורה הוא מקיים בזה, הרי כשילך לשם לא יוכל ללמוד כמו שהוא לומד עתה בישיבה, ומיד הוא שואל את החזון איש בתמיחה: "איך אני מקיים בזה מצוות תלמוד תורה?".

החזון איש שכבר היה מוכן לשאלה הזו, השיב ואמר: "אני יודע שאתה מתמיד ועמל בתורה, ולמה אתה כל כך עמל בתורה? כדי לזכות לקנות את התורה, שהתורה תהיה אצלך 'תורה דלידה', ולזכות להגיע לבחינה כזו של 'תורתך בתוך מעי'. אבל באמת איך יתכן שיהיה לאדם חיבור עם התורה, הרי התורה היא מציאות רוחנית, ואילו האדם הוא יצור גשמי, ואלו שני דברים שאינם מתחברים זה בזה?".

התשובה לזה היא, שיש כלל: "אין התורה נדבקת אלא לנפש עדינה". כדי לזכות שהתורה תדבק בך צריך לקנות "עדינות הנפש", והוא בית הקיבול שיכול לקבל את התורה, ודרכו זוכים להתחבר לתורה. ואיך קונים עדינות? על ידי חסד, ויתור, וכל המידות הטובות. כאשר אדם מוותר על הרצונות שלו למען הזולת, הוא זוכה לקנות בנפשו עדינות, ומכוחה הוא זוכה שהתורה תדבק בו".

ועתה המשיך החזון איש בדבריו החוצבים ואמר, "אתה לא צריך לסגור את הגמרא כדי לחפש היכן לעשות חסד, אבל כאשר מודמן לך לעשות חסד ולוותר על הרצונות שלך, אז זה הזמן שאתה יוצר לך בנפש קנין של עדינות, שהוא כלי הקיבול של התורה.

ועכשיו כשמודמן לך לעשות חסד בבחינה כזו שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, כי הסבתא נהנית דווקא כשאתה נמצא בקרבתה, אז תדע לך שכל רגע שאתה שוהה במחיצתה, וכל תרופה שאתה נותן לה, וכל השגחה שאתה משיגה עליה לרפואתה, אתה עושה פעולה של תורה. משום שאתה יוצר עדינות בנפשך, והעדינות הזאת גורמת לחיבור יותר טוב של קדושת התורה שתוכל להדבק בנפשך. ולכן זה לא נחשב שאתה רק מקיים מצוות גמילות חסדים, אלא גם מצוות תלמוד תורה, שאתה עוסק בפעולה של תורה".

חברת דרשו (ע"פ שלמים מציון)

לפנינו סיפור ולימוד נפלא שסיפר הגרב"צ פלמן זצ"ל, על שאלה ששאל את הגה"ק החזון איש זיע"א (יומא דהילולא ט"ו מרחשון) וקיבל מתשובתו לימוד ומוסר השכל לכל חייו, כפי שסיפר מהמגידי מישרים הג"ר מנחם שטיין שליט"א ששמע זאת מהגר"צ זצ"ל.

החזון איש זצ"ל היה יוצא בכל יום לטייל זמן קצוב כפי מה שנצרך לו לבריאותו. בדרך כלל היה יוצא לטייל כאשר מתלווה אליו אחד מהבחורים שהיו קרובים אליו, או אחד מבני המשפחה. הרבה פעמים זכה הגרב"צ להתלוות אליו בטיולו זה, לאחר שכמעט מדי יום ביומו היה הגרב"צ יורד מהישיבה לבית החזון"א כדי לשאול אותו את ספקותיו ושאלותיו בסוגיה, ומתוך כך יצא הרבה פעמים שזכה להתלוות עמו בטיול, כאשר בדרך היה משוחח עם החזון"א בלימוד ונהנה ממנו בעצה ותושיה בספקות שעמדו לו על הפרק.

פעם אחת כשטייל החזון"א באזור של פרדס ברמן (היום זהו המשך של רחוב חזון איש), מצא הגרב"צ את שעת הכושר להתייעץ עמו בנושא הבא.

בבית הוריו של הגרב"צ, הג"ר שמואל פלמן זצ"ל רב שכונת "היכל מאיר" בתל אביב, התגוררה לעת זקנתה הסבתא, אמו של אביו ר' שמואל. מטבע הדברים הקשר בין הסבתא לנכדים שהתגוררו עימה יחד היה מאוד חזק, והסבתא נהנתה רבות מחברת נכדה ונכדותיה. בתקופה מסוימת הסבתא לא חשה בטוב, והוצרכה להתאשפז בבית החולים לרפואתה, המשפחה דאגה כל הזמן לשהות לצידה ולעזור לה לעבור בקלות ובמהירות את ימי ההחלמה.

הגר"צ שכבר היה בעת ההיא בישיבה, היה מגיע מפעם לפעם לביקור קצר כדי לשמחה ולדרוש בשלומה, ומיד היה שב לישיבה לתורתו ולעבודתו. הסבתא שמאוד נהנתה כאשר נכדה הגרב"צ בא אליה, ביקשה ממנו שוב ושוב שיואיל לבוא לעיתים יותר קרובות, ולזמן יותר ממושך.

הגר"צ לא ידע מה לעשות, מצד אחד עתה הינו בחור ישיבה, ותפקידו ללמוד בכל עת, ואם ילך לבקר הרבה את הסבתא לא יוכל לשבת וללמוד כל היום, הוא יצטרך הרבה זמן לבטל בשביל לשהות לצידה כמו שהיא רוצה. ומצד שני, אולי עתה זהו תפקידו לשמח את הסבתא במחלתה, וזהו כמצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, וחייב ללכת לבקרה אפילו שזה יבוא על חשבון הלימוד. ומצד שלישי, הוא לא היה היחידי מבין בני המשפחה ששהו לצידה. בני המשפחה היו כל הזמן לידה, וממילא מי אומר שזה נחשב כמצווה שאי אפשר לעשותה על ידי אחרים, הרי יש אחרים שעושים כבר את המצווה הזו. אלא שבכל זאת הסבתא מבקשת שדווקא הוא יבוא, ואולי על זה אינו מחויב לבטל מתלמודו.

את כל הספק הזה עם כל צדדיו שטח הגרב"צ לפני החזון איש, בעת הזו שהתלווה עימו בטיולו הקבוע, ועתה המתין לשמוע את דבריו – דברי אלוקים חיים – מה עליו לעשות בעת הזו ובמצב הזה.

משל ונמשל

כל שמעשיו מרובין מחכמתו למה הוא דומה, לאילן שענפיו מועטין ושרשיו מרובין, שאפילו כל הרוחות שבעולם באות ונושבות בו אין מזיזין אותו ממקומו (אבות ג' – כ"ב)

דוד המלך נעים ומירות ישראל מדמה את הצדיק לתמר כנאמר (תהלים צ"ב י"ג) צדיק כתמר יפרח שהוא עץ שורשי גבוה ואילו את הרשע הוא מדמה לעשב שנאמר שם (צ"ב ח') בפרוח רשעים כמו עשב מה ביניהם?

משל לשני אנשים שעמדו למרגלות עץ תמר אמר האחד לחבירו לפי השערתי גבוה העץ עשרים אמה, אמר לו השני לא כן גבוה יותר מעשרים וחמש אמות, מיהר הראשון וטיפס על העץ, מדדו בחבל מדה ומצאו עשרים אמות בדיוק. וחבירו עדיין בשל, טועה אתה ואיתי הצדק, אם תרצה מוכן אני להתערב עמך, הסכים החבר בשמחה הרי זה רווח ודאי, השלישו עשרה דינרים דמי התערבות. ואז נטל השני את כלי החפירה, והעמיק את הקרקע חמש אמות, והאילן עדיין עומד איתן, הוא זכה בהתערבות ונטל את הכסף, למד חברו המפסיד את הלקח, יום אחד יצא לטייל עם חבר אחר בשדה וראו עשבים גבוהים, שאל הראשון את חברו אמור לי: כמה גובהם של העשבים? עונה לו השני להערכתני חמשה טפחים לכל היותר, אמר החבר לא כן ארכן יותר משבעה. נטל חברו סרט מדה וראה שגבהו באמת חמשה טפחים כאשר אמר, החבר בעל הניסיון מתעקש: שבעה יש כאן, ואם תרצה אני מוכן להתערב, ובליבו השב הנה אמלא את חסרוני בתוספת מרובה, ואשלים את הפסדי מהתערבות הקודמת. החליטו השנים להתערב בעשרים דינרים ואז ניגש החבר וחפר סביב העשב כשם שעשה חברו ביחס לעץ, אך להפתעתו הרבה לאחר מספר אצבעות שחפר, כרע העשב ונפל, ושוב נחל הוא אכזבה, והפסיד שנית את ההתערבות והפעם עשרים דינרים.

הרשע נמשל לעשב ואינו אלא מה שנראה כלפי חוץ, על פני השטח אין לו שרשים, אין לו אחיזה בקרקע, כולו חיצוני, הרוח באה ועוקרתו והופכתו על פניו, לעומתו הצדיק נדמה לתמר, מלבד תכונתו הנגלית עוד עמקו שורשיו, בנוסף לענפיו המהנים למי שיושב בצילם על ידי מעשיו הטובים המרובים מחכמתו, אפילו כל רוחות שבעולם באות ונושבות אין מזיזין אותו ממקומו.

(עוד יוסף חי)

השגחה פרטית

לפני למעלה ממאתיים וחמישים שנה, חי בספרד יהודי שעלה והגיע לדרגת שר. שונאי ישראל לא יכלו לסבול עובדה זו והלשינו עליו שהוא מחזיק ביהדותו בסתר, ואסרוהו הכמרים ושפטו אותו. כמו בכל המקרים הדומים יצא פסק דינו: מוות בשריפה. שר זה היה אהוב על המלך ועל אף שמשפטים מסוג זה היו שייכים לכמרים ולא למלוכה, ביקש המלך שידחו את שריפתו לעוד שנה, עד שהשר ימסור את כל עניני המלוכה שהיו תחת ידו למחליפיו. נשאו פניו של המלך ודחו את הוצאת פסק הדין לשנה. כעבור שנה ביקש המלך לדחות את ביצוע פסק הדין לחודש נוסף, משעבר החדש ביקש המלך לדחות בשבוע נוסף, וכעבור שבוע בקש לדחות ליום נוסף.

בבוא היום המוגבל הודיעו בכל העיר שהיום ישרפו את השר פלוני בן פלוני, וכל בני העיר הוזמנו לראות את שריפתו, מקום היה מוכן לכל הבאים לצפות במחזה מעבר מזה, ומקום השריפה והעוסקים בה מהעבר השני. פתאום רעדה האדמה במקום השריפה, מי שיכל ברח מן המקום, אך רבים נהרגו. בתוך כל ההמולה ברח השר ועל ידי השתדלות המלך בסתר, נמלט השר אל מחוץ לתחום מדינת ספרד. שר זה היה חוקר ופילוסוף והתחיל בחקירות אם הנס שקרה לו ברעידת האדמה היה במקרה, כלומר שבמקום היתה צריכה להיות בלאו הכי רעידת אדמה, ורק במקרה היה זה בדיוק באותה השעה שהוא עמד לעלות על המוקד, או שרעידת אדמה זו נעשתה במיוחד מהשמים בשבילו כדי להצילו. החליט השר שאם לאחר חקירותיו ודרישותיו יגיע למסקנה שזה היה מקרה בלבד, לא ינהג כיהודי בגלוי אלא יהיה יהודי בסתר כפי שהיה עד היום, אולם אם יגיע למסקנה שענין זה נברא לכתחילה בשבילו, אזי יגלה את יהדותו ובפרט שנמצא כבר מחוץ לספרד. בחקירה זו היה נושא ונותן עם כל חכמי אשכנז, אולם לא סיפר להם שהוא בעצמו השר ואיתו קרה המעשה, אלא סיפר שכך קרה לאדם אלמוני, כל אחד מהחכמים אמר לו את דעתו, אך עדיין לא נחה דעתו מדבריהם.

והנה שמע על הרה"ק רבי ישראל בעש"ט זיע"א והחליט לנסוע אליו. הוא בא אל הבעש"ט ונכנס לחצרו, בחצר עמד יהודי בין הסוסים וליטפם, היה זה הרה"ק רבי זאב קיצעס זיע"א (יומא דהילולא י"ג מרחשון) אחד מתלמידי הבעש"ט, ושאל אותו השר היכן הבעש"ט? הראהו רבי זאב את ביתו, כשהשר נכנס אל הבעש"ט אמר לו הצדיק שלום עליך השר פלוני מספרד, נבהל השר מאד כי אף אחד לא זיהה אותו עד כה, והבין תכף כי איש קדוש הוא. עודו מהרהר בדבר, המשיך הבעש"ט ואמר לו: ועל שאלתך יענה לך תלמידי אשר ראית בחצר על יד הסוסים. כשניגש אליו השר, אמר לו רבי זאב: נניח שמששת ימי בראשית היתה במחשבה הקדומה שביום מסוים זה, בשעה זו, ברגע זה, במקום פלוני תהיה רעידת אדמה, אולם עצם העובדה שנודמנה לך, שזמן ביצוע הגזרה יהיה בעת ובעונה זו, ובמקום זה דווקא, לא קודם ולא אחר כך, הרי זה השגחה פרטית. חידוש זה שחידש לו תלמיד הבעש"ט נתקבל אצלו ונחה דעתו, ומאו והלאה התנהג כיהודי לכל דבר בגלוי ובפרהסייה, והיה מקושר לבעש"ט הקדוש.

צ'ין אדם לחברו

אני מעניק אהבה כה גדולה לשונאי עד שנהפכים לאוהבי מסופר: בעיר מגוריו של הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב בעל "אהבת שלום" זיע"א (יומא דהילולא י"ז מרחשוון), דר יהודי אלים אשר היה מפיל חיתתו על כולם, הלה העזו להציק גם לרבי והיה רודפו ומיצר לו מאד, ברם יהודי נשאר יהודי, ובצר לו פנה הוא עצמו אל הרבי לשאול ממנו עצה ותושיה.

מקורבי הרבי בראותם את העריץ מגיע לבית הרבי, היו בטוחים כי הרבי יצוה להשליכו החוצה, להפתעת כולם קיבלו הרבי בחביבות, פנה אליו באהבה ושאלו: ידידי היקר מה מעיק על לבך? הלה החל שופך בפני הרבי את מר לבו, שכל עסקיו מתמוטטים בזה אחר זה, וכי מצבו בכי רע. משמשו של הרבי שהיה נוכח בחדר, היה בטוח שהרבי יטיף מוסר לאותו איש אלים על התנהגותו המושחתת, אולם הרבי לא נהג כן, הוא החל לעודדו כי אסור ליהודי להתיימש, הקב"ה שעוזר לכולם יעזור גם לך, הוא דיבר על לבו דברי עידוד וברכו, אולם הלה לא הסתפק באיחולי הרבי, הוא פנה ישירות ואמר: בתי בגרה ואין לי פרוטה לנדוניה עבורה ואינני יכול להשיאה. המשמש רצה להתפרץ ולצעוק לעברו אינך מתבייש? לא די שכה

רדפת את הרבי, הינך עוד מעזי לפנות אליו בסיפורים כאלה, ואולי תרצה שהרבי יעניק לך את כל כסף הנדוניה? אולם מיראת הרבי, שתק ולא הגיב. להפתעתו הגדולה פנה הצדיק אליו ושאלו כמה מעות דרושות לך? הלה הופתע משאלת הרבי ונקב סכום הגון של זהובים, בלא אומר ודברים פתח הרבי את המגירה ונתן את כל הסכום הנכבד למי שהיה שונאו ורודפו שנים רבות.

הדבר היה נשאר בסוד, אלמלא אותו עריץ שיצא מכליו נרגש ונסער, עד שהחל מספר לאנשי קאסוב על גודל מידותיו של רבי מנחם מענדל שהעניק לרודפו סכום כה גדול. הדבר חרה לרבי יצחק אחיו של רבי מנחם מענדל, אשר בא ורטן לפניו האם עד כדי כך צריך להיות וותרן? בבית הרבי כמעט אין מאומה, החנונים מסרבים לתת מצרכים בהקפה לרבנית בטענם כי החובות עברו את הגבול, ואילו לאדם שהציק כל כך לרבי ולכל אנשי קאסוב צריך לתת סכום כה גדול? הפטיר הרבי ואמר: כבר קדמך אחר בטענותיך ואף הוא לא העלה דבר, הלא הוא היצר הרע בכבודו ובעצמו, אשר נימק לי ביתר כשרון, וברוך ה' שלא שמעתי. וכה היה אומר, "אני מעניק אהבה כה גדולה לשונאי עד שנהפכים לאוהבי"

הילולא דצדקיא

שבת קודש י"א מרחשון
משותלח בן חנוך רחל אמנו
בנימין בן יעקב משבטי י-ה
הרה"ק רבי מנחם נחום מטשערנוביל ב"ר צבי (תקנ"ח)
(הרה"ק רבי אברהם ב"ר יצחק מתתיהו מסלונים (יסוד העבודה - תרמ"ד)
יום שני י"ג מרחשון
הרה"ק רבי זאב וואלף קיצעס (תלמיד הבעש"ט - תקמ"ט)
הרה"ק רבי ברוך מקאסוב ב"ר אברהם (יסוד האמונה ועמוד העבודה - תקמ"ג)
יום שלישי י"ד מרחשון
הרה"ק רבי אברהם אלימלך הי"ד מקארלין ב"ר ישראל (תש"ג)
יום רביעי ט"ו מרחשון
מתתיהו בן יוחנן כהן גדול
הרה"ק רבי צבי הירש מטשורטקוב ב"ר מאיר מטיקטין (תקי"ד)
הרה"ק רבי לייב בעל היסורים (תקצ"ז)
הרה"ק רבי אברהם ישעיהו (חזון איש) ב"ר שמריהו יוסף (תשי"ד)
הרה"ק רבי שמואל מדאראג (אמרי שפר) ב"ר שרגא פייביש (תרמ"ב)
יום חמישי ט"ז מרחשון
רבי עמרם חסידיא ב"ר משה נחום - (תקצ"ז)
הגה"צ רבי אלעזר מן שך ב"ר עזריאל (תשס"ב)
יום שישי י"ז מרחשון
הרה"ק רבי מנחם מענדל מקאסוב ב"ר יעקב קאפיל (אהבת שלום - תקפ"ו)
זכותם תגן עלינו ועל כל ישראל אמן

עצונה הלכות

מאת הרה"ג נגליאל הכהן רבטובין שליט"א
מח"ס "גם אני אודך" רמזים וסימנים לתורה על המעשים.

האוכל בשוק (ג')

א) יש אומרים שרק אדם שדרכו לאכול בקביעות בשוק - נפסל לעדות, אבל אדם שאין דרכו בכך - ורק בדרך מקרה אכל בשוק, אינו נפסל לעדות. אך תלמיד חכם ידקק שלא יאכל גם פעם אחת, שלא ילמדו ממנו [שרה יצחק קידושין שם]. (שלמי חיים, להג"ר חיים מלין שליט"א)

ב) יש אומרים שאינו נפסל לעדות אלא באוכל בשוק ופניו כלפי השוק - היינו העוברים ושבים, אבל אם פונה לווית אחרת מן השוק, אם כן מוכח מתוך מעשיו שבוש הוא מבני אדם, ואינו נפסל לעדות [באר יצחק ירושלמי מעשרות ג' ב]. אך תלמיד חכם יחמיר על עצמו גם בזה. (שם)

ג) לדעת רבינו תם בתוס', ענין פסול האוכל בשוק אינו אלא בסעודה דפת, דהוי גנאי יותר (ויש אומרים שהגנאי לפי שמברך ברכת המזון בשוק [ריטב"א ותורא"ש קידושין שם]). (שם)

נדבת הר"ר דוד שנייבוים הי"ו
לזכות בתו שרה תחי' הנולדה לו במו"ט
יזכו לרוות מכל יוצ"ח רות תענוג ונחת
מתוך בריות גופא ונהורא מעליא. אמן

קרית קרעטשניף רחובות
טל': 052-7144471 מייל: sipureitzadikim@gmail.com

בחסות רשת חנויות

גל פז